

TØBRUD I EUROPA

Af Asger Aamund, 3. november 2017

I maj 2006 spillede den catalanske storklub FC Barcelona finale mod engelske Arsenal og vandt 2-1. Jeg var i Barcelona den dag og så de sidste 10 minutter af kampen på mit hotelværelse. Da dommeren fløjtede kampen af, lød der gennem mine åbne altandøre et kollektivt brøl fra tusinder af struber. Folk strømmede ud på gaderne råbende og skrigende som vanvittige. Himlen oplystes af utallige raketter. Bilerne trykkede hornet i bund. Folk slæbte musikanlæg ud i det fri og dansede og skrålede, mens de væltede sig i øl og cava. Et altomfattende orgie, der holdt sig i gang til ud på morgenen. Er man fra Catalonien, trækker man vejret gennem FC Barcelona. For en catalonier er det er således utænkeligt, at en løsrivelse fra Spanien skal medføre, at klubben udelukkes fra den spanske fodboldliga, der domineres af Barcelona, Real Madrid og af Atletico Madrid. Det ville for selv den mest hårdnakkede separatist være for høj en pris at betale for den nationale frihed. Der skal altså findes en løsning, der sikrer reel selvstændighed for Catalonien, men uden en formel og total løsrivelse fra Spanien. Hermed kommer den igangværende proces i Catalonien mere til at nærme sig en række lignende regionale frigørelsesprocesser rundt omkring i Europa.

Jean-Claude Juncker udtale for nylig, at han ikke ønskede et EU, der om 15 år består af 98 stater. Han arbejder da også målrettet på det modsatte, nemlig en centralisering af en række vitale politiske nøgleområder. Kommissionen ønsker således autoritet over EU-landenes finanspolitik (skatter og offentlige udgifter), migrantpolitik og forsvarspolitik. Samtidig ser vi den stik modsatte bevægelse udfolde sig i de europæiske lande. Det knager og brager i de europæiske nationale fuger. Stort set samtlige EU-stater kan opvise separatistbevægelser, der kæmper for en eller anden grad af løsrivelse. Nogle af disse initiativer hører mere til i afdelingen for spøg og skæmt så som Bornholms selvstyreparti, Det Ålandske Fremtidsparti i Finland og separatistpartierne på Orkney- og Shetlandsøerne, der ønsker selvstyre for De Ydre Hebrider.

Men i den anden ende af skalaen finder vi den hårde kerne af målrettede frihedspartier, der gennem generationer har kæmpet for selvstyre eller endda for total løsrivelse fra moderstaten. Det er seje og kampberedte, men også tålmodige bevægelser, der utvivlsomt i de kommende årtier vil virkeliggøre Junckers mareridt om et regionernes eller bystaternes Europa. Skotland er stadig bundet til Storbritannien på vigtige områder som forsvar, energi og udenrigspolitik. Landet, som allerede i dag har eget flag, parlament og valuta, ender med fuld selvstændighed alene af den grund, at skotterne ønsker en vis tilknytning til EU og ikke den exit, som nu er trukket ned over hovedet på dem. Når dette er en kendsgerning, kan vi forvente, at Wales og muligvis Nordirland følger efter.

I Belgien, hvor nationale modsætninger allerede har ført til dannelse af en de facto forbundsstat, hænger regionerne kun sammen med det yderste af neglene, og vi kan forvente, at de stærke flamske frihedspartier kommer sejrrikt ud af deres mangeårige kamp for en selvstændig stat. I Spanien er fanden løs. Selv om den baskiske separatistbevægelse for længe side har nedlagt våbnene, har man ikke opgivet kampen for en selvstændig baskisk nation, der omfatter de baskiske områder i Spanien og en bid af de franske Atlantiske Pyrenæer. Baskerne støtter højlydt og helhjertet catalonernes kamp for selvbestemmelse og vil være der som et søm, hvis det lykkes Catalonien at få forhandlet sig til rette med den spanske regering.

Den venetianske republik var en suveræn stat i 1000 år indtil Napoleonskrigene satte punktum for friheden. En nylig folkeafstemning i regionerne Lombardiet og Veneto viste overvældende flertal for dannelsen af en

selvstændig republik med Milano og Venedig som de økonomiske kraftcentre. Regionen er Italiens rigeste og ønsker at kappe fortøjningerne til fattigrøvene i Syditalien, som løbende modtager enorme milliardbeløb i subsidier fra det velstående Norditalien. Det er en kamp, der har stået på i mange år, og som på langt sigt ser ud til at lykkes. Sker det, kan vi forvente, at det tysktalende italienske Sydtyrol træder i forbund med Østrig, hvad de længe har arbejdet for. Blandt flere andre europæiske separatistbevægelser er der grund til at holde øje med Korsikas Nationale Befrielsesfront, som maser voldsomt på for at sikre sig autonomi, der kan garantere bevarelsen af korsikansk sprog og kultur. Også den tyske delstat Bayern slår dig i tøjret og arbejder på mere regional selvstændighed dog stadig forankret i den tyske forbundsrepublik.

Jean-Claude Juncker får nok ret i, at fremtidens Europa bliver svær at styre og kontrollere. Kunsten er nok også at lade være.